

23.1.2018 sote-seminaari: Projektipäällikkö, yliopettaja Sirkka Rousun avaussanat

Tervetuloa Metropoliaan, arvokkaaseen 1800 -luvun lopulla rakennettuun teknilliseen oppilaitokseen, jossa Metropolia Ammattikorkeakoulu on vuokralla kunnes muutamme uuteen Myllypuron kampukseen. Useista toimitiloista ollaan siirtymässä neljän kampuksen malliin, jossa on oppilaitokset Espoon Leppävaarassa, Vantaan Myyrmäessä ja Helsingin Arabiarannassa. Ja opiskelijoitahan on noin 17 000, noin 70 eri ammatin tuottavassa tutkinnossa.

Olen Sirkka Rousu, yliopettaja ja myös henkilökohtaista budjetointia sote:een kehittävän valtakunnallisen hankkeen projektipäällikkö - **31.1. klo 12** meillä on seminaari Hämeenlinnassa, jossa esillä tähänastiset kokemuksemme. Hankkeen tuottama tieto ei kuitenkaan ehdi valmistua sote-lainsäädännön aikataulussa, kuten eivät muidenkaan nyt vireillä olevien kokeilujen tulokset.

Toimin myös Vapaus valita toisin yhdistyksessä. Ja tämä on kolmas järjestäjäkumppaneiden kanssa toteutuva sote-seminaari: viime vuoden tammikuun seminaarin otsake oli: **Vaihtoehtoja katastrofille – nykyisen Sote-ehdotuksen kipupisteisiin.** (Silloinkin meillä oli huippupuhujia: mm. ministeri Mattila, Pentti Arajärvi, Markku Seuri, Thomas Wallgren ja Riitta Särkelä.) Ja edellisenä vuonna tarkastelimme: **Valinnanvapauden tasa-arvoa sote-uudistuksessa.** (Mukana mm. Mats Brommels, silloinkin Juhani Lehto, Hanna Tainio, Anne Knaapi ja Anna Vuorjoki.)

Tässä seminaarissa päätimme palata tavallaan alkuun, sillä sote-sopassa on tuntunut unohtuneen se, mihin ongelmiin ja kehittämistarpeisiin oltiin hakemassa ratkaisua, ja mitkä ovat nykyisen sote-järjestelmän vahvuudet, jotta emme riko sitä mikä toimii, ja vieläpä erilaisissa valtiovertailuissa hyvin kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti. Hyvä kysymys siis edelleen on: vaativatko nykyongelmat kokonaan uutta sote-järjestelmää. ”Terveyspalvelut eivät ole Suomessa niin retuperällä, että mikä tahansa muutos olisi nykyistä parempi ratkaisu” (Eeva Kuuskoski HS kuukausiliite tammikuu 2018)

- On voitu lukea uutisia, miten ongelmat on nyky-sotessa ratkaistu kun terveyskeskuksen lääkärille on ollut vaikkapa Espoossa pitkät odotusajat: jonot on pystytty purkamaan mm. organisoimalla asiakasprosesseja toisin, muuttamalla eri työntekijäryhmien työnjakoa, kehittämällä tiimityötä jne. - avainsanana tässä taitaa olla fiksu asiakaslähtöinen johtaminen.
- Hyviä työmalleja on myös monissa muissa palveluissa, kuten kotihoidossa ottamalla käyttöön henkilöstön työvuorojen suunnittelussa ns.poolimalli: hoitajien työtaakka keveni ja palvelut paranivat. Espoossa ei vielä toimita näin.
- Eri puolilla Suomea on kehitetty, ja tarvitaan myös erilaisia ratkaisuja.

Mitä pitikään saada aikaan, millaisia hyviä ratkaisuja on jo olemassa ja millaista sote-mallia kannattaisi kustannusten ja vaikutusten näkökulmasta ylipäättään rakentaa? - tästä kuulemme tänään huippuasiantuntijoiltamme.

Itse toimin kotikuntani ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän päättäjänä. Vastaamme järjestäjänä kuuden kunnan kaikista sote-tehtävistä, väestöpohjamme on noin 300 000 asukasta. Palvelut tuotetaan jäsenkuntien toimesta, hankkimalla ja sekä muissa yhteistyöorganisaatioissa.

Onko valtiolla, siis STM:n ohjausyksiköllä, ylivoimainen osaaminen ohjata järjestelmää, verrattuna nykyiseen - tosin liian hajanaiseen - kuntavastuuseen malliin?

Leveämmät hartiathan olisi voitu saada **yksinkertaisesti** vain kasvattamalla nykyistä 20 000 asukkaan väestöpohjavaatimusta, aiemmilla sote-uudistuskiirroksilla asiantuntijoiden esittämään noin 40-50 000 asukkaaseen, ja tätä pienempien kuntien sote-palveluista vastaisi aina sote-yhteistoimintaorganisaatio

joko vastuukunta- tai kuntayhtymämallilla, ja erikoissairaanhoidon kuntayhtymissä, joiden määrä olisi nykyistä 18 pienempi (9-12). Jostain syystä nyt ei enää luoteta kunnallisten organisaatioiden kykyyn?

Minua askarruttaa siis, miksi me emme Keski-Uudellamaalla osaisi jatkossakin järjestäjinä vastata asukkaidemme lähipalveluista, tai edes toimia tuottajana? Perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota kuntien ja kuntayhtymien asemaan myös kesän lausunnossaan. Ja miten käy KHO:n vaatiman EU-käsittelyn?

Kuulemme seminaarissa olettavasti arvioita myös viimeisimmästä sote-valinnanvapauslakiehdotuksesta:

- millaiset ovat valtiojohtoisen maakunnan tosiasialliset ohjauskeinot ohjata esim. markkinoita,
- miten rakentaa fiksusti toimiva rahoitus joka ei kannusta ali- eikä ylihoitoon eikä osaoptimointiin siirtämällä raskaammat asiakkaat julkiselle sektorille, ja pyrkimällä saamaan listautumaan terveempiä asiakkaita
- miten asiakkaiden palvelujen integraatio onnistuu,
- millainen on asiakassuunnitelman rooli,
- monimutkaistuuko sosiaalipalveluja tarvitsevien palvelupolut nykyisestääänkin,
- millaisessa juridisessa roolissa voi toimia suoran valinnan terveysyrityksen kylkeen ja sen ”pikkuapulaiseksi” jalkautettu sosiaalialan ammattilainen, kannattaa huomata, että sosiaalihuollon osuus on sosiaali- ja terveydenhuollon julkisista menoista suuri: jos julkiset sote-menot ovat yhteensä 18,5 miljardia, on siitä perusterveydenhuolto on 3,75, erikoissairaanhoido 6,9 ja sosiaalihuolto 7,7 miljardia - ja silti sosiaalihuoltoa on jäänyt täysin sivurooliin sote-valmistelussa.
- heikentyykö sosiaalipalvelujen tarvitsevien palvelujen saatavuus nykyisestäään,
- millainen asema asiakassetelillä on...
- miten sote-henkilöstön asema muuttuu, siirtyisihän pelkästään sote-tehtävistä 202 000 työntekijää uusiin organisaatioihin, Uudellamaalla luku taitaa olla 50 000 asukkaan kunnan kokoinen. Miten henkilöstö on ylipäätään mukana uudistuksessa? Uudistuksen vaikutukset henkilöstöön ovat suuret.

Seminaari toteutetaan ilman taukoja. YLE:n sote-toimittaja **Tiina Merikanto** juoksuuttaa ohjelmaa ja paneelia. Tervetuloa!

Uudelta perustalta - ratkaisuja nykyisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistarpeisiin

Tiistaina 23.1.2018 klo 17.00-19.15
Metropolia Ammattikorkeakoulu, juhlasali 416 (4.krs),
Bulevardi 31, Helsinki (tila ei ole esteetön)

 Juhani Lehto	Nykyisen sosiaali- ja terveydenhuollon vahvuudet, korjaustarpeet ja valinnanmahdollisuudet ✓ professori Juhani Lehto , Tampereen yliopisto ✓ ylilääkäri Tiina Hetemaa , THL Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ✓ sosiaalihuollon asiantuntija ja sote-muutosjohtaja Jukka Lindberg , Hämeen liitto	 Tiina Merikanto
 Tiina Hetemaa	Paljonko rahaa tarvitaan hyvin toimivassa sote:ssa ja miten se pitäisi allokoida? Miten kustannusten käy hallituksen ehdottamassa sote-mallissa? ✓ hallintoylilääkäri, terveysoikeuden professori Lasse Lehtonen , HUS ja Uudenmaan sote	 Tarja Myllärinen
 Jukka Lindberg	Nykyisen sote-järjestelmän korjauslista Paneelikeskustelu Tiina Merikannon (sote-toimittaja, YLE) johdolla: mukana seminaarin keskustelua edellä virittäneet puhujat sekä Kuntaliiton sote-johtaja Tarja Myllärinen , A-klinikkasäätöön toimitusjohtaja Olavi Kaukonen ja Mehiläisen terveysasema ja ulkoistukset johtaja Lasse Männistö .	 Olavi Kaukonen
 Lasse Lehtonen		 Lasse Männistö

Kahvitarjoilu tilaisuuden alussa. **TERVETULOA!**

Seminaari on katsottavissa netissä osoitteessa vapausvalitaitoisin.com